

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 7.3.2012
COM(2012) 95 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Bedre udnyttelse af EU's miljøforanstaltninger: opbygning af tilliden gennem bedre viden og aktiv handling

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Bedre udnyttelse af EU's miljøforanstaltninger: opbygning af tilliden gennem bedre viden og aktiv handling

Indledning

De overvejelser, der præsenteres i denne meddelelse, er en reaktion på anmodningen fra Rådet (miljø) i december 2010 om, at medlemsstaterne og Kommissionen styrker og forbedrer gennemførelsen og håndhævelsen af EU's miljølovgivning for at forbedre miljøet og sikre lige vilkår.

Eurobarometerundersøgelser fra 2008 og 2011 af de europæiske borgeres holdning til miljøet har bekræftet, at for de fleste borgere spiller miljøet en lige så vigtig rolle for deres livskvalitet som økonomien og andre sociale faktorer.

Det bekræftes dog i Det Europæiske Miljøagenturs (EEA) rapport "Europas Miljø – Tilstand og fremtidsudsigter 2010", at *"EU synes fastlåst i nogle status-quo eller nedadgående tendenser, hvor man i stedet for at bevæge sig hen imod mere bæredygtighed, bevæger sig væk derfra"*.

Hvordan kan vi vende de tendenser? Med undtagelse af jordbunden er vores miljø allerede underlagt omfattende EU-lovgivning, meget af den vedtaget for længe siden, så den største udfordring ligger nu i at gennemføre og anvende den effektivt.

To spørgsmål påkalder sig opmærksomhed: mængden af vores viden om miljøets tilstand og hvordan vi værner om det; og effektive måder til at håndtere de praktiske problemer på.

Der findes allerede bred viden om emner som niveauet af luftforurening i byerne og kvaliteten af badevandet, mens vores viden på andre områder, såsom biodiversitet og arealanvendelse, er mere mangelfuld. Desuden er det svært at danne sig et klart billede, hvis vi ønsker at vide præcis, hvordan lovgivningen gennemføres i en given region, by eller landsby. De klager, der sendes til Kommissionen, og de anmodninger, der sendes til Europa-Parlamentet, er ofte til stor hjælp, men er dog mangelfulde informationskilder.

De analyser og konsultationer, der foregår i forbindelse med forberedelserne til et syvende miljøhandlingsprogram, viser tydeligt, at fremme og forbedring af gennemførelsen kan anses som et hovedmål for den europæiske miljøpolitik. Formålet med denne meddelelse er at undersøge, hvilke midler der kan hjælpe medlemsstaterne til at opnå en mere systematisk tilgang til deres indsamling og udbredelse af viden og en større lydhørhed over for de problemer, der er. Det er nødvendigt, men ikke tilstrækkeligt, at have effektiv adgang til domstolsprøvelse, så det foreslås, at der også ses på inspektioner og overvågning samt klagemekanismer, og at der etableres formaliserede partnerskaber for at sikre, at lovgivningen gennemføres.

De overvejelser, der her præsenteres, er et supplement til en meddelelse fra 2008 om emnet¹. Der fokuseres på de specifikke dele af miljølovgivningen, der er fremhævet i Aarhuskonventionen², men hentes også inspiration fra 2007-meddelelsen "Et resultatorienteret Europa"³, der fremhæver betydningen af en større gennemsigtighed på EU-niveau og bemærker, at *"klagere i visse tilfælde kunne håndhæve deres rettigheder mere effektivt direkte på nationalt niveau."*⁴

Reaktionerne på nærværende meddelelse vil give næring til forberedelserne til det syvende miljøhandlingsprogram. De vil også kunne føre til, at Kommissionen kommer med forslag til særlige foranstaltninger, som skal understøttes af konsekvensanalyser, hvor det er nødvendigt. Når lovgivningen også har andre formål end de rent miljømæssige (f.eks. energilovgivning), vil de forslag, der fremsættes her, formentlig skulle følges op med særlige foranstaltninger, især hvad angår forholdet til visse interessenter.

Hvorfor bedre implementering er vigtig

Forsinket eller mangelfuld implementering kan have mange negative konsekvenser. I sidste ende skader det miljøet og menneskets sundhed, det skaber reguleringsmæssig usikkerhed for industrien og sætter spørgsmålstegn ved de lige vilkår på det indre marked. Ahjælpsomkostningerne – f.eks. til oprydning efter ulovlige affaldsdeponier og genoprettelse af ødelagte levesteder – kan i det lange løb være langt højere end forebyggelsesomkostningerne.

Omkostningerne ved ikke at gennemføre gældende lovgivning anslås til at ligge på omkring 50 mia. EUR om året⁵. Omkostningerne vedrører ikke kun miljøet, men også virkningerne for menneskets sundhed. For eksempel lever 20 % - 50 % af den europæiske befolkning i områder, hvor luftkvaliteten ikke lever op til de værdier, man har fastlagt på europæisk niveau, og de anslåede årlige omkostninger til sundhedsudgifter eller mistede arbejdsdage beløber sig til flere milliarder euro.

Hvis vi ser på fordelene, bliver der i Europas 2020-strategi lagt vægt på, at nye vækstmuligheder i høj grad er afhængige af investeringer i viden og innovation. Eftersom EU's miljøindustri forventes at have et årligt overskud på over 300 mia. EUR, kan usikkerhed om gennemførelsesmuligheder samt måden, hvorpå lovgivningen gennemføres, og den tid, det tager, indebære betydelige omkostninger i form af uudnyttede muligheder⁶.

Særligt forventes en fuld gennemførelse af EU's affaldslovgivning at skabe 400 000 arbejdspladser og have nettoomkostninger, der er 72 mia. euro lavere om året, end tilfældet ville være, hvis den ikke blev gennemført⁷.

---

¹ KOM(2008) 773 endelig.

² Konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet.

³ KOM(2007) 502 endelig.

⁴ Disse overvejelser vil blive fremlagt for de nye medlemsstater, så de allerede nu kan anvende dem, når de planlægger og forbedrer gennemførelsen i forbindelse med tilpasningen af miljøregelværket.

⁵ "The cost of not implementing the environmental acquis", COWI, 2011.

⁶ Ibid.

⁷ "Implementing EU Waste Legislation for Green Growth", Bio Intelligence Service, 2011.

Samtidig vil innovative eller forbedrede gennemførelsesmetoder kunne mindske den administrative byrde og skabe mere lige vilkår, idet beslutningerne derved træffes på et mere velinformeret grundlag, så de er mere præcise, forudsigelige og sammenhængende.

Hvorfor EU skal opnå større viden om gennemførelse

Viden om gennemførelse omfatter på den ene side miljøets tilstand og på den anden side alle de administrative og øvrige foranstaltninger til at beskytte og forbedre miljøet.

EU's miljølovgivning indeholder regler, der genererer information, f.eks. krav om kontrol med luftkvaliteten og regler om, at oplysninger skal gøres tilgængelig for offentligheden.

Inden for de seneste ti år er måden, hvorpå man strukturerer og anvender viden, blevet styrket bl.a. takket være revisionen af direktivet om adgang til oplysninger⁸, vedtagelsen af Inspire-direktivet⁹, arbejde i forbindelse med Kommissionens meddelelse om udvikling af et fælles miljøinformationssystem (SEIS)¹⁰ og en øget brug af informations- og kommunikationsteknologi (IKT) på EU- og nationalt niveau. Det er dog stadig problematisk at opnå viden om gennemførelse.

Det er f.eks. ikke altid nemt hurtigt at udpege de bestemmelser i den nationale lovgivning, der svarer til en given bestemmelse i et direktiv. Overvågningsindsatsen er ikke den samme i hele Europa, og den information, der genereres, er mangelfuld og ofte forældet. Miljøoplysningerne opnås ofte ved individuelle henvendelser og offentliggøres ikke systematisk.

En bedre information på nationalt, regionalt og lokalt niveau ville gøre det nemmere at udpege hovedproblemerne og den mest hensigtsmæssige og effektive måde at tackle dem på. En bredere anvendelse af SEIS-princippet om, at oplysninger kun skal rapporteres én gang, men anvendes ofte, ville hjælpe til at strømline informationsbehovene.

Større viden om gennemførelse

Hovedansvaret for gennemførelsen af lovgivningen ligger hos medlemsstaterne, og det er her, de største behov for miljøoplysninger og de største forventninger fra borgerne, de administrative organer og erhvervslivet opstår. For at imødekomme dem skal medlemsstaterne oprette informationssystemer, som genererer, administrerer og kommunikerer information, der viser, hvordan EU-reglerne gennemføres og overholdes i praksis¹¹. De pågældende oplysninger skal omfatte miljøets fysiske tilstand samt de administrative tiltag og de stabile¹² såvel som dynamiske¹³ elementer. De skal tjene forskellige slutbrugere og hjælpe de kompetente myndigheder med at håndtere deres opgaver, overvågningsorganer med at kontrollere om reglerne overholdes, og borgerne med at forstå,

---

⁸ Direktiv 2003/4/EF om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF, EUT L 41 af 14.2.2003.

⁹ Direktiv 2007/2/EF om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire), EUT L 108 af 25.4.2007.

¹⁰ KOM(2008) 46 endelig af 1.2.2008.

¹¹ Med hensyn til gennemførelse af direktiver i national lovgivning henvises der til den fælles politiske erklæring af 27. oktober 2011 fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om forklarende dokumenter, EUT C 369 af 17.12.2011.

¹² Som f.eks. beliggenheden af de udpegede områder.

¹³ Som f.eks. overvågningsdata.

hvordan de selv og deres miljø beskyttes. Det er kun muligt, hvis der er et tæt samarbejde mellem miljøforskerne, statistikere, IKT-eksperter og administratorer, så man formidler oplysninger, der på den ene side er videnskabeligt og juridisk holdbare, og på den anden side giver mening for offentligheden, eksperter og politikere. Endelig er det i Aarhuskonventionen forudset, at der skal gøres progressive forbedringer inden for online miljøinformation.

De målsætninger, der beskrives nedenfor, sigter efter at undersøge, hvordan medlemsstaterne kan inddrages mere aktivt, således at de opretter effektive informationssystemer; at levere information, der er bedre sammensat på EU-niveau; at sikre tillid til de oplysninger, der genereres, som helhed; samt at hjælpe medlemsstaterne med at afhjælpe datamangelen og bedre overvåge ændringer i arealdække.

Formål: Inddragelse af medlemsstaterne, så de opretter bedre informationssystemer om gennemførelse

For alle EU's vigtigste forpligtelser på miljøområdet bør der findes informationssystemer, som giver mulighed for at følge implementeringen mest effektivt og rettidigt, i overensstemmelse med Aarhuskonventionen.

F.eks. ville det for de mange tusinde industrielle og øvrige anlæg i Europa, der er underlagt særlig kontrol, være hensigtsmæssigt, hvis alle oplysninger om de vigtigste bestemmelser på miljøområdet var at finde online. Det ville bl.a. gøre det muligt for alle slags brugere nemt at tjekke via internetportaler og interaktive kort, hvorvidt et bestemt anlæg har en tilladelse, og om der er taget hånd om de eventuelle problemer, der f.eks. er fundet gennem overvågningsdata.

Direktivet om adgang til oplysninger indeholder allerede minimumskrav til den aktive og systematiske formidling af oplysninger samt et overordnet ansvar for at sikre, at oplysningerne er ajourførte, nøjagtige og sammenlignelige¹⁴. Indtil videre har bestemmelserne dog ikke været systematisk forbundet med oplysninger om gennemførelse og overholdelse af individuelle EU-miljøforskrifter.

Kommissionen vil derfor vurdere

- hvordan direktivet om adgang til oplysninger kan gøres mere virkningsfuldt. Nogle af mulighederne er bl.a. at rådgive i bedste praksis og/eller at foreslå en styrkelse af gældende bestemmelser.
- hvorvidt det er muligt, at medlemsstaterne med hjælp fra Kommissionen udvikler strukturerede gennemførelses- og informationsrammer for alle de vigtigste miljøregler i EU. Rammerne skal udformes for at præcisere de vigtigste bestemmelser i et direktiv og identificere, hvilken type oplysninger der er behov for til at vise, hvordan EU-lovgivningen gennemføres i praksis. De strukturerede gennemførelses- og oplysningsrammer skal fokusere på den gældende lovgivning og sammen med initiativer under SEIS hjælpe medlemsstaterne til at udvikle informationssystemer, der løbende følger den praktiske gennemførelse.

¹⁴ Artikel 7 og 8.

- hvorledes EU-finansiering kan bruges til at udvikle, videreudvikle og anvende relevante indbyrdes kompatible informationssystemer og den tilhørende uddannelse i medlemsstaterne.

Formål: Bedre information på EU-niveau

Forbedrede informationssystemer i medlemsstaterne skal suppleres med bedre oversigter for hele EU til at anskueliggøre, om der er lige vilkår. EEA har sammen med Den Europæiske Unions Statistiske Kontor (Eurostat) og Det Fælles Forskningscenter (JRC) efterhånden fået en vigtig rolle i behandlingen af overvågningsdata og anden data, som medlemsstaterne indberetter til Kommissionen. Kommissionens årlige badevandsrapport, som udarbejdes med støtte fra EEA, giver f.eks. et godt overblik ved at anvende georeferencedata fra mere end 21 000 badevandsområder i Europa. Brugere kan på et websted hente data og tjekke interaktive kort, både på europæisk niveau og helt ned til specifikke områder. Pilotforsøg sammen med EEA er under udvikling på områder som luftkvalitet og affaldshåndtering med henblik på at fremme den generelle gennemførelse.

Kommissionen vil undersøge

- hvordan offentligheden kan få systematisk og bedre online-information om miljøreglernes gennemførelse, bl.a. ved at anvende gennemsigtige overvågningsinstrumenter og -modeller.
- hvordan den kan fortsætte samarbejdet med medlemsstaterne om at udvide den tilgang, man har i badevandsdirektivet, til anden relevant EU miljølovgivning, i samarbejde med EEA, hvor det er nødvendigt.

Formål: At bidrage til at sikre tilliden til de oplysninger, der genereres på nationalt, regionalt og lokalt niveau

Tilliden til EU's miljølovgivning er afhængig af, at medlemsstaterne yder den samme indsats både i omfanget og pålideligheden af deres overvågninger af miljøtilstanden og øvrige aktiviteter, der genererer information. EEA er på grund af sin voksende rolle i behandlingen og valideringen af miljødata i en oplagt position til at hjælpe.

Kommissionen agter at fortsætte samarbejdet med EEA inden for rammerne af sit lovfæstede ansvarsområde, så agenturet kan

- bistå Kommissionen i at sikre kvaliteten af kontrol af miljøtilstanden på nationalt niveau, besigtige overvågningssystemerne for at sikre, at de er bredt sammenlignelige, tilpasset behovet og med et klart fokus på de største risici.
- udføre andre arbejdsopgaver i forbindelse med formidling af information om gennemførelsen af EU's miljøtiltag.

Formål: At afhjælpe de store mangler i informationen om arbejdet med at fremme og håndhæve overholdelsen af miljøreglerne og overvågningen af landdække

Der mangler data for det arbejde, der udføres af inspektører, anklagemyndigheder og domstole med overholdelse og håndhævelse af reglerne på nationalt niveau. Det gør det derfor

ikke nemt at vælge mellem de forskellige tilgange til overholdelse, herunder også dem, der involverer incitamenter og kunne virke lovende som supplement.

Overvågningen og håndteringen af ændringer i arealdække er afgørende for meget af EU-miljølovgivningens succes, bl.a. kontrollen med sager om ulovlig affaldshåndtering og forvaltningen af sjældne levesteder. Den teknologiske fremgang på områder som metoder til jordobservation giver nye muligheder, herunder også i forhold til lavere overvågningsomkostninger, som endnu ikke bliver udnyttet systematisk.

Kommissionen skønner, at der kunne opnås forbedringer ved at

- samarbejde med medlemsstaterne og åbne en dialog med de største netværk for inspektører, anklagemyndigheder og dommere for at udpege de vigtigste informationstyper og den bedste måde at indsamle og sammenligne data på.
- tage initiativ til, at medlemsstaterne anvender metoderne til jordobservation til at øge effektiviteten af overvågningen af den praktiske gennemførelse.

Hvorfor EU skal sørge for større indsats på nationalt, regionalt og lokalt niveau

En bedre viden vil føre til bedre resultater, men det er ikke nok i sig selv. Et af de vigtigste ansvarsområder er den gennemførelsesovervågning, der udføres af organer og personer med ansvar for og/eller beføjelser og rettigheder til at undersøge, overvåge, kontrollere, rådgive om eller sikre ansvarlighed i forbindelse med forpligtelserne til overholdelse. De omfatter nationale inspektører, ombudsmænd, anklagemyndigheder, domstole, auditører og NGO'er og borgere, der udøver deres ret til inddragelse og repræsentation. På EU-niveau spiller Kommissionen, Europa-Parlamentet, Domstolen, Den Europæiske Ombudsmand og EEA alle en vigtig rolle.

Som traktaternes vogter benytter Kommissionen sine håndhævelsesbeføjelser til at behandle problemet med mangelen på slutresultater. Det høje antal overtrædelser, klager og andragender i forbindelse med EU's miljølovgivning peger dog på, at der er behov for en generel styrkelse af gennemførelsesovervågningen inden for medlemsstaterne.

Større indsats på nationalt, regionalt og lokalt niveau

Kommissionen foreslår en række initiativer til at håndtere denne udfordring. Selvom initiativerne sagtens kan stå alene, supplerer de hinanden godt og virker derfor bedst i kombinationer med hinanden. For eksempel kan bedre adgang til domstolene, hvis den ikke er fulgt op med bedre klagebehandling, føre til, at borgerne bliver frustrerede i situationer, hvor de ikke har til hensigt at gå til retten.

Formål: Bedre inspektioner og overvågning af gældende i EU-lovgivning

Inspektioner og overvågning på nationalt niveau er vigtige midler til at sikre tiltroen til kravene i EU's miljølovgivning. Inspektioner af industrianlæg drager allerede fordel af nogle bestemmelser, der bl.a. indeholder mindstekravet for inspektioner i henstilling 2001/331/EF¹⁵ og bindende sektorbestemmelser. Uden for området for industrianlæg ville alle de aktiviteter,

---

¹⁵ Henvisning 2001/331/EF om mindstekrav for miljøinspektioner i medlemslandene, EFT L 118 af 27.4.2001.

der har store negative virkninger for miljøet – fra grundvandsindvinding til handel med truede arter – dog kunne drage nytte af yderligere bestemmelser om inspektioner og overvågning, så de for eksempel bliver mere strømlinede og risikobaserede. I betragtning af de tværgående aspekter ved EU's miljølovgivning - f.eks. mellem vand- og naturlovgivningen – kræver en sådan tilgang, at den er fuldstændig afstemt og koordineret med de kompetente nationale myndigheder.

Grunden til at man har valgt at se på inspektioner og overvågning på nationalt niveau er også forventningerne om, at der sikres lige vilkår og den nødvendige grad af samarbejde og ensartethed for spørgsmål af grænseoverskridende karakter med henblik på at forbedre den gensidige tillid mellem medlemsstaterne.

Kommissionen mener, at der kan opnås hensigtsmæssige forbedringer, ved at

- opgradere gældende rammer for inspektioner og overvågning
- vurdere værdien i at indføre specifikke inspektions- og overvågningsbestemmelser i al ny lovgivning, idet der tages hensyn til erfaringerne fra gældende bindende bestemmelser
- vurdere muligheder for, at de nationale inspektioner og overvågningstiltag på en målrettet måde suppleres på EU-niveau, bl.a. gennem

- en inspektions- og overvågningskapacitet på EU-niveau
- en begrænset inspektionsrolle til Kommissionen, som respekterer medlemsstaternes administrative uafhængighed, f.eks. med ozonforordningen¹⁶ som model, eller beføjelserne til at foretage kontrol af medlemsstaternes inspektioner, som det f.eks. er bestemt i dyreforsøgsdirektivet¹⁷
- mere systematisk brug af peer-review inspektioner, som støtter sig til gældende IMPEL-initiativer (netværket for nationale kontrollører)
- ordninger for uafhængige ekspertbidrag på ad hoc basis til at håndtere situationer, der byder på særlige udfordringer til gennemførelsen.

Formål: Bedre klagebehandling og mægling på nationalt niveau

Der findes i dag ingen overordnede rammer for, hvordan de kompetente myndigheder skal behandle klager på nationalt niveau. En tosidet tilgang med direkte og fornyet klagehåndtering ville gøre det mere sandsynligt, at problemer og klager behandles hurtigere og mere konsekvent.

Klagebehandlingssystemer kan forbedre interaktionen mellem borgere og myndigheder, men der kan opstå situationer, hvor mægling eller andre typer mekanismer til bilæggelse af tvister kan tilføje en anden nyttig dimension.

¹⁶ Forordning (EF) 1005/2009 om stoffer, der nedbryder ozonlaget, EUT L 286 af 31.10.2009.

¹⁷ Direktiv 2010/63/EU om beskyttelse af dyr, der anvendes til videnskabelige formål, EUT L 276 af 20.10.2010.

Forbedringer i klagebehandlingen på nationalt niveau vil på ingen måde påvirke retten til at klage til Kommissionen, men vil kunne reducere den frustration, der kan brede sig hos borgerne, når EU-institutionerne bliver bedt om at opveje manglende nationale løsninger. Sådanne forbedringer ville også stemme overens med den nye tendens i andre EU-politikker, navnlig inden for forbrugerlovgivning¹⁸, ved at indføre særlige bestemmelser for klage- og stridsbilæggelse på nationalt niveau.

Kommissionen mener, at det kan betale sig at udforske et initiativ, der har til formål at gøre medlemsstaterne bedre til at behandle klager. Det initiativ kunne f.eks. indebære bindende generelle kriterier eller ikke-bindende generelle kriterier i samspil med sektorspecifikke bindende bestemmelser, og ville omfatte:

Klager vedrørende behovet for, at den kompetente myndighed griber ind. EU-kriterierne for klagebehandling bør sigte efter lige vilkår med hensyn til de kompetente myndigheders inddragelse og fastlægge generelle garantier på områder som fortrolighed, dokumenthåndtering og forventet behandlingstid.

Klager vedrørende anmeldelse af administrativ passivitet og utilstrækkelighed. Kriterierne for klagebehandling i EU bør fokusere på at give borgerne mulighed for at give deres utilfredshed til kende overfor en uafhængig national administrativ instans, som f.eks. en ombudsmand.

Klager, hvor mægling eller en anden form for bilæggelse af tvister vil være gavnlig. EU-kriterierne bør åbne mulighed for, at en sådan mekanisme bruges i situationer, hvor parterne kan se de gensidige fordele ved en mindelig løsning på tvisten.

Formål: Bedre adgang til domstolsprøvelse

Der er fortsat meget få områder af EU's miljølovgivning, som indeholder særlige bestemmelser med sigte på at sikre rimelig adgang til domstolene. Et forslag fra Kommissionen i 2003¹⁹, der stiledede efter at give bedre adgang, er ikke kommet videre, men den bredere kontekst er ændret. Især har EF-Domstolen for nylig bekræftet, at de nationale domstole skal fortolke reglerne om domstolsprøvelse således, at de lever op til Aarhuskonventionen²⁰. De nationale domstole og de økonomiske såvel som miljømæssige interesser står over for en vis usikkerhed i forhold til denne udfordring.

Kommissionen anser det for hensigtsmæssigt at undersøge, hvordan der kan skabes en større vished for de nationale domstole og økonomiske og miljømæssige interesser. Mulighederne kunne være

- at udvikle rådgivning, der tager hensyn til den omfattende nyere retspraksis med henblik på forbedringen af gennemførelsen af gældende bestemmelser om bedre adgang til domstolsprøvelse²¹, samt
- på EU-niveau at definere betingelserne for en effektiv adgang til de nationale domstole for alle aspekter af EU's miljølovgivning.

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF, EUT L 211 af 14.8.2009.

¹⁹ KOM(2003) 624 endelig.

²⁰ Sag C-240/09.

²¹ Direktiv 2003/35/EF.

Formål: Bedre miljøresultater gennem kapacitetsopbygning og gennemførelsesaftaler, der inddrager medlemsstaterne

På europæisk niveau er der blevet oprettet netværk af ombudsmænd, miljøagenturer, kontrollører, jurister, som arbejder med regeringerne, dommere og anklagere. Til trods for en række initiativer er potentialet for samarbejde dog ikke ført helt ud i livet i alle netværk. Nogle af udfordringerne er bl.a. at sikre, at netværkene har et sekretariat, der er tilpas stabilt til at fungere effektivt over længere perioder, og at iværksætte projekter og initiativer, der kan bistå medlemmerne af netværkene og lette gennemførelsen.

Netværk kan også være nyttige internt i medlemsstaterne, f.eks. til bedre at få de regionale og lokale regeringer til at deltage i gennemførelsen. Det kan også give et stort bidrag at skabe forbindelse mellem de nationale kontrollører eller anklagere²².

Der, hvor der opstår problemer, er der behov for klare tilsagn fra medlemsstaterne om at oprette foranstaltninger med referencepunkter og tidshorisonter, så man leverer de påkrævede resultater. Tilsagnene skal formaliseres og gøres offentligt tilgængelige, så medlemsstaterne, Europa-Parlamentet, erhvervslivet og borgerne kan have tillid til, at der tages hensyn til deres bekymringer under velstrukturerede rammer. Denne udfordring kunne løses ved at oprette partnerskabsaftaler om gennemførelse med henblik på at levere bedre miljøresultater.

Kommissionen skønner, at der kan opnås forbedringer gennem

- et aktivt samarbejde med EU-netværk med fokus på deres særskilte roller og styrker, så man undgår dobbeltarbejde og letter kommunikationen mellem netværk på tværs af grænserne. Resultaterne af samarbejdet vil reflektere Kommissionens og netværkenes selvstændige roller. De kan evt. omfatte hjælp til uddannelse af anklagere og inspektører samt dommere. De nye resultater, som netværkene frembringer, kunne være:

- oplysninger om vellykkede komplementære tilgange til overholdelse og håndhævelse
- rådgivning eller anden form for bistand til de nationale ombudsmænd om undersøgelse af klager i forbindelse med EU's miljølovgivning
- forslag til kriterier for at anvende administrative og kriminelle sanktioner for anklagere
- rådgivning om, hvordan man afhjælper problemet med manglende data om arbejdet med at fremme og håndhæve overholdelsen på nationalt niveau
- generel rådgivning om mulighederne for at gennemføre og håndhæve EU's miljøforslag.

- fælles organisation sammen med Regionsudvalget af arrangementer og konferencer om gennemførelse og oprettelse af en teknisk platform for samarbejde om miljøet i stil med den platform om sundhed, der allerede er oprettet.

²²

Her kan nævnes eksempler fra Irland og de flamske regioner i Belgien.

- gennemførelsesaftaler, der forpligter medlemsstaterne til handlinger, der enten har et forebyggende formål ved at styrke evnen til at gennemføre effektivt, eller, hvor det er formålstjenligt, et afhjælpende formål ved at løse specifikke problemer gennem målrettede handlinger. Dette dog uden at bestemmelserne i traktaterne eller Kommissionens rolle som vogter tilsidesættes. Partnerskabsaftaler om gennemførelse kunne proaktivt rette EU-støtte mod bedre gennemførelsesstrukturer inden for medlemsstaterne, og kunne være forbundet med andre initiativer nævnt i denne meddelelse, såsom effektive informationssystemer, mekanismer til klagebehandling og inspektioner. De kunne også i enkelte tilfælde danne grundlag for medlemsstaternes afhjælpende planer til at løse specifikke udfordringer gennem målrettede og velfinansierede arbejdsprogrammer, der indeholder milepæle, garantier for gennemsigtighed og andre sikkerhedsklausuler.

Konklusion:

Denne meddelelse supplerer de tidligere nævnte meddelelser fra 2007 og 2008 ved at udvikle ideer, der især skal forsyne medlemsstaterne med bedre værktøjer til at forbedre den praktiske gennemførelse.

Viden og aktiv handling er komplementære sider af gennemførelsen. For blot at give et eksempel: bedre viden kan give toldmyndighederne muligheden for at anvende bedre kontrolstrategier ved ulovlig handel med affald og truede arter.

Gennemførelsen har sine omkostninger, men omkostningerne ved ikke at gennemføre er meget ofte langt højere, og derfor vil det være en god investering at indføre de foranstaltninger, der fremføres i denne meddelelse, ikke kun for vores fremtid, men også for vores nutid.

Meddelelsen er rettet til Europa-Parlamentet, medlemsstaterne, deres borgere og alle aktører på området for gennemførelse og håndhævelse af miljølovgivningen. Der bør sikres en korrekt opfølgning i det syvende miljøhandlingsprogram, og der skal foretages konsekvensanalyser for specifikke foranstaltninger.